

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0274

Sieviešu nabadzība Eiropā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 5. jūlija rezolūcija par sieviešu nabadzību Eiropā (2021/2170(INI))

(2023/C 47/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. pantu un 3. panta 3. punktu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8., 9., 151., 153. un 157. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ("Harta") un jo īpaši tajā paredzētos noteikumus par sociālajām tiesībām un vīriešu un sieviešu līdztiesību,
- ņemot vērā ANO 1979. gada Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, principu "nevienu neatstāt novārtā" un jo īpaši 1. mērķi, kurš tiecas izskaust nabadzību, 5. mērķi, kurš tiecas panākt dzimumu līdztiesību un uzlabot sieviešu dzīves apstākļus, un 8. mērķi, kurš tiecas panākt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi,
- ņemot vērā ES izaugsmes stratēģiju "Eiropa 2020" un jo īpaši tās mērķi līdz 2020. gadam par 25 % samazināt to ES iedzīvotāju skaitu, kuri dzīvo zem valstī noteiktā nabadzības sliekšņa, lai tādējādi vairāk nekā 20 miljoniem cilvēku palīdzētu izkļūt no nabadzības, un ņemot vērā nepieciešamību pilnībā mobilizēt dalībvalstu sociālā nodrošinājuma un pensiju sistēmas, lai ienākumu atbalsts būtu pienācīgs,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija),
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas SDO Konvenciju Nr. 190 par vardarbības un aizskarošas izturēšanās izskaušanu darba vietā,
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 14. jūnija Ieteikumu (ES) 2021/1004, ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. jūlija Direktīvu 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos ⁽²⁾,

⁽¹⁾ OV L 223, 22.6.2021., 14. lpp.

⁽²⁾ OV L 204, 26.7.2006., 23. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1158 (2019. gada 20. jūnijs) par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem ⁽³⁾ (Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīva),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu “Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam” (COM(2020)0152),
- ņemot vērā 2005. gada 13. oktobra rezolūciju par sievietēm un nabadzību Eiropas Savienībā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 8. marta rezolūciju par sieviešu nabadzības izpausmēm Eiropas Savienībā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2011. gada 13. septembra rezolūciju par sieviešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā mazos un vidējos uzņēmumos ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2016. gada 26. maija rezolūciju par nabadzību — dzimuma perspektīva ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 4. aprīļa rezolūciju par sievietēm un viņu lomu lauku apvidos ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 14. jūnija rezolūciju par nepieciešamību pēc ES stratēģijas no dzimuma atkarīgas pensiju atšķirības izbeigšanai un novēršanai ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 3. oktobra rezolūciju par sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu privātajā un publiskajā sektorā ES ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 15. novembra rezolūciju par aprūpes pakalpojumiem Eiropas Savienībā dzimumu līdztiesības uzlabošanai ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 15. janvāra rezolūciju par dzimumu līdztiesību un nodokļu politiku Eiropas Savienībā ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 30. janvāra rezolūciju par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību ⁽¹³⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par dzimumperspektīvu Covid-19 krīzes laikā un pēc tās ⁽¹⁴⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 7. jūlija rezolūciju par vecā kontinenta novecošanu: iespējas un risināmie uzdevumi, kas saistīti ar novecošanas politiku laikposmam pēc 2020. gada ⁽¹⁵⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 10. februāra rezolūciju par nevienlīdzības samazināšanu, īpaši pievēršoties nodarbinātu personu nabadzības jautājumam ⁽¹⁶⁾,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus par tematu “Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība”,
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (EIGE) 2020. gada 5. marta ziņojumu “Pekina + 25: piektais pārskats par Pekinas Rīcības platformas īstenošanu ES dalībvalstīs”,
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas 2020. gada 27. maija ziņojumu “COVID-19 and the world of work. Fourth edition” (“Covid-19 un darba pasaule. Ceturtais izdevums”),

⁽³⁾ OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 233 E, 28.9.2006., 130. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 199 E, 7.7.2012., 77. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 51 E, 22.2.2013., 56. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 76, 28.2.2018., 93. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 298, 23.8.2018., 14. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 331, 18.9.2018., 60. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 346, 27.9.2018., 6. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 363, 28.10.2020., 80. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 411, 27.11.2020., 38. lpp.

⁽¹³⁾ OV C 331, 17.8.2021., 5. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV C 456, 10.11.2021., 191. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV C 99, 1.3.2022., 122. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV C 465, 17.11.2021., 62. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

- ņemot vērā Eurofound 2021. gada 15. jūlija ziņojumu “Upward convergence in gender equality: How close is the Union of equality?” (“Augšupēja konverģence dzimumu līdztiesības jomā — cik tālu līdz Savienībai, kurā valda līdztiesība?”),
 - ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta 2017. gada decembra pētījumu “Gender perspective on access to energy in the EU” (“Dzimumu perspektīva attiecībā uz piekļuvi enerģijai ES”),
 - ņemot vērā EIGE 2019. un 2020. gada dzimumu līdztiesības indeksu,
 - ņemot vērā organizācijas “Make Mothers Matter” 2021. gada jūnija nostājas dokumentu “Mothers’ Poverty in the EU” (“Māšu nabadzība Eiropas Savienībā”),
 - ņemot vērā 2021. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju un Eiropas Nabadzības novēršanas tīkla 2021. gada februāra vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikumu (2021) “Working towards a Socially Inclusive and Poverty-proof Recovery from the COVID-19 Pandemic” (“Ceļā uz sociāli iekļaujošu un pret nabadzību noturīgu atveseļošanu no Covid-19 pandēmijas”),
 - ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta 2021. gada 19. maija pētījumu “COVID-19 and its economic impact on women and women’s poverty” (“Covid-19 un tā ekonomiskā ietekme uz sievietēm un sieviešu nabadzību — piecu Eiropas valstu atziņas”),
 - ņemot vērā ES iekšpolitikas ģenerāldirektorāta Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta 2021. gada 14. jūnija pētījumu “Gender equality: Economic value of care from the perspective of the applicable EU funds” (“Dzimumu līdztiesība: aprūpes ekonomiskā vērtība no piemērojamo ES fondu viedokļa”),
 - ņemot vērā tā 2016. gada 14. aprīļa rezolūciju par nabadzības novēršanas mērķa sasniegšanu, ņemot vērā aizvien lielākos mājsaimniecību izdevumus⁽¹⁷⁾, un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu par to,
 - ņemot vērā 2021. gada jūnijā uzsāktu Eiropas platformas bezpajumtniecības apkarošanai darbu,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A9-0194/2022),
- A. tā kā dzimumu līdztiesība ir viena no Savienības pamatvērtībām, kas noteiktas LES 2. pantā; tā kā LESD 8. pantā ir noteikts dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas princips;
- B. tā kā nabadzības izskaušana ir viena no ES prioritātēm, kas noteikta LES 3. pantā un Hartas 34. pantā, un tā ir pamatmērķis Eiropas sociālo tiesību pilāra (EPSR) rīcības plānā, kas atspoguļo ES apņemšanos savā politikā apkarot nabadzību;
- C. tā kā ES nabadzībā dzīvojošo sieviešu skaits joprojām ir lielāks nekā vīriešu skaits nabadzībā⁽¹⁸⁾; tā kā sievietes Eiropas Savienībā salīdzinājumā ar vīriešiem nesamērīgi vairāk skar nabadzība un sociālās atstumtības risks, jo īpaši sievietes, kuras pieredz interseksionālo diskrimināciju; tā kā 2020. gadā nabadzības un sociālās atstumtības risks (AROE) ES bija lielāks sievietēm (22,9 %) nekā vīriešiem (20,9 %), lai gan abos gadījumos kopš 2015. gada tas ir samazinājies

⁽¹⁷⁾ OV C 58, 15.2.2018., 192. lpp.

⁽¹⁸⁾ Eurostat tīmekļa vietne “Living conditions in Europe – poverty and social exclusion” (“Dzīves apstākļi Eiropā. Nabadzība un sociālā atstumtība”), skatīta 2022. gada 30. maijā. Pieejama šeit: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

(attiecīgi 24,9 % un 23,1 %); tā kā kopš 2017. gada 21 dalībvalstī ir palielinājusies dzimumu atšķirība nabadzības ziņā⁽¹⁹⁾; tā kā saskaņā ar datiem sieviešu nabadzības līmenis dalībvalstīs ievērojami atšķiras; tā kā pastāv cieša saikne starp sieviešu nabadzību un bērnu nabadzību, viens no četriem bērniem ES ir pakļauts nabadzības vai sociālās atstumtības riskam;

- D. tā kā saskaņā ar aplēsēm par 2019. gadu ES27 valstīs nabadzības risks (AROPE) īpaši skar sievietes un viņu nabadzības līmenis ir 17,1 % pēc sociālo pārvedumu saņemšanas; tā kā kopš Covid-19 pandēmijas sākuma sievietes ir nesamērīgi cietušas sociālekonomiskajā jomā, tai skaitā dažos gadījumos zaudējušas darbu; tā kā sieviešu nodarbinātības līmenis ir samazinājies vēl straujāk nekā 2008. gada recesijas laikā; tā kā tas cita starpā ir saistīts ar to, ka ir palielinājies neapmaksāto aprūpes, māsaimniecības un izglītošanas pienākumu apjoms, ko galvenokārt veic sievietes, un tā kā tas ir izraisījis arī sieviešu nabadzības pieaugumu; tā kā arī pirms Covid-19 pandēmijas lielāko daļu pagaidu un nepilnas slodzes darbos galvenokārt bija nodarbinātas sievietes, jo īpaši pakalpojumu nozarē, un tā kā pandēmija ir pastiprinājusi šo tendenci; tā kā Covid-19 pandēmijas ietekme vēl nav pilnībā apzināta un tā kā sociālekonomiskā ietekme būs jūtama arī turpmākajos gados; tā kā tādēļ ir būtiski analizēt sieviešu nabadzību saistībā ar Covid-19 krīzes pārvarēšanu un tās sekām; tā kā veiktie pasākumi 2008. gada finanšu krīzes pārvarēšanai nav bijuši pietiekami, lai samazinātu sieviešu nabadzību; tā kā finansējuma samazinājums sabiedriskajiem pakalpojumiem un zemākas algas neproporcionālitate ietekmē sievietes, jo viņas vairāk paļaujas uz sabiedriskajiem pakalpojumiem un pabalstiem;
- E. tā kā dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana nozīmē ņemt vērā dzimumu atšķirības visā politikas ciklā un, izstrādājot, īstenojot un novērtējot politikas, programmas un projektus, kas veicina dzimumu līdztiesību, pievienot starpnozaru pieeju, ņemot vērā sieviešu un vīriešu atšķirības; tā kā līdz šim ES politikā nav īstenota reāla integrēta politika un nav iekļauta starpnozaru pieeja;
- F. tā kā LES 3. panta 3. punktā Savienībai ir noteikts pienākums apkarot "sociālo atstumtību un diskrimināciju" un veicināt "sociālo taisnīgumu un aizsardzību [un] sieviešu un vīriešu līdztiesību" saskaņā ar sociālās tirgus ekonomikas koncepciju; tā kā Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plānā ir īpašs mērķis līdz 2030. gadam vismaz par 15 miljoniem samazināt nabadzības riskam pakļauto cilvēku skaitu, kuru vidū ir pieci miljoni bērnu; tā kā sociālā, ekoloģiskā un dzimumu līdztiesības programma ir savstarpēji saistīta un tām ir kopīgi mērķi nodrošināt ilgtspējīgu izaugsmi un taisnīgu resursu sadali; tā kā diskutējās par pašreizējā ES sociālekonomiskās pārvaldības modeļa pārskatīšanu būtu jāņem vērā ES apņemšanās samazināt nevienlīdzību un izskaust nabadzību, jo īpaši sieviešu nabadzību;
- G. tā kā ANO īpašais referents galējas nabadzības un cilvēktiesību jautājumos Olivier De Schutter ir norādījis, ka Eiropas Savienībai būtu jāizstrādā ES mēroga stratēģija cīņai pret nabadzību, kas nodrošinātu strukturālu un plašu pieeju sieviešu nabadzības izskaušanai; tā kā Eiropas Savienībai pēc pandēmijas ir nepieciešams taisnīgāks sociālais līgums, tai skaitā ekonomikas politika, kuras mērķis ir mazināt ekonomisko nevienlīdzību;
- H. tā kā vecāku nabadzība bieži noved pie bērnu nabadzības; tā kā ieguldījumi sieviešu atbalsta politikā uzlabo arī viņu ģimeņu, īpaši viņu bērnu, dzīves apstākļus; tā kā ES un dalībvalstīm ir jāievēro, jāaizsargā un jāīsteno bērnu tiesības saskaņā ar LES; tā kā nabadzības apstākļos ir apdraudētas bērnu tiesības; tā kā bērnu nabadzības izskaušana ir iekļauta Eiropas sociālo tiesību pilāra 11. principā;
- I. tā kā viena vecāka ģimenes ir pakļautas lielākam nabadzības un sociālās atstumtības riskam un attiecībā uz tām ir lielāka varbūtība, ka nabadzība tiks nodota no paaudzes paaudzē; tā kā 85 % no viena vecāka ģimenēm šis vecāks ir sieviete; tā kā 2020. gadā 42,1 % ES iedzīvotāju, kas dzīvoja viena vecāka māsaimniecībā ar apgādājamiem bērniem, bija pakļauti nabadzības vai sociālās atstumtības riskam;

⁽¹⁹⁾ Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts, "Gender Equality Index 2020: Digitalisation and the future of work" ("2020. gada dzimumu līdztiesības indekss: digitalizācija un nodarbinātības nākotne"), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburģa, 2020. gads.

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

- J. tā kā sieviešu nabadzība ir visu mūžu ilgušas diskriminācijas rezultāts; tā kā dzimumu stereotipi joprojām ietekmē darba dalīšanu mājās, izglītībā, darbavietā un sabiedrībā, kā arī piekļuvi varai un lēmumu pieņemšanai; tā kā neapmaksātie aprūpes un māsaimniecības pienākumi, ko lielākoties veic sievietes, nesamērīgi apgrūtinā sievietes; tā kā visā pasaulē vairāk nekā 70 % veselības un aprūpes nozarē strādājošo ir sievietes; tā kā šāda veida darbi sistemātiski ir novērtēti par zemu, jo sievietes māsaimniecībās tos ir veikušas un joprojām veic bez maksas; tā kā sievietes saņem zemāku atalgojumu nekā vīrieši; tā kā sievietēm laika trūkuma dēļ ir vairāk nepilnas slodzes līgumu; tā kā sievietes cieš no nodarbinātu personu nabadzības, kas rada lielāku nabadzības un sociālās atstumtības risku zemas darba intensitātes dēļ;
- K. tā kā ir pienācīgi jāņem vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāra ieteikumi par dzimumu līdztiesību, vienlīdzīgām iespējām un aktīvu atbalstu nodarbinātībai;
- L. tā kā sieviešu nabadzība ir daudzdimensionāla un tādēļ mums ir jācīnās pret visiem sieviešu nabadzības cēloņiem un sekām, tai skaitā pret materiālo nenodrošinātību, kā arī piekļuves trūkumu dažādiem resursiem un pakalpojumiem, kas ierobežo sieviešu iespējas pilnībā izmantot savas pilsoniskās tiesības; tā kā sieviešu nabadzību tieši ietekmē tas, ka netiek taisnīgi novērtēts galvenokārt sieviešu veiktais darbs, karjeras pārtraukumi grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma vai aprūpes pienākumu dēļ, nevienlīdzīgs neapmaksātu aprūpes pienākumu un māsaimniecības darbu sadalījums un segregācija izglītībā un pēc tam darba tirgū; tā kā sieviešu nabadzības dēļ sievietes ir atstumtas no noteiktiem sociāliem un politiskiem dzīves aspektiem; tā kā vienlaikus nepietiekama piekļuve resursiem un pakalpojumiem palielina sieviešu risku nonākt vai palikt nabadzībā, kas liecina par nabadzības un sociālās un politiskās atstumtības savstarpējo atkarību;
- M. tā kā nabadzības ietekme uz sievietēm un vīriešiem ir atšķirīga un tā kā tādēļ jāņem vērā arī tādi rādītāji, kas ļauj labāk izprast nabadzības feminizāciju, piemēram, vecums, paredzamais dzīves ilgums, ienākumu nevienlīdzība, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, māsaimniecības veids un sociālie pabalsti; tā kā sinerģija starp dažādām veiktajām darbībām un politiskajiem pasākumiem, kas atbalsta dzimumu līdztiesību nodarbinātības, izglītības, nodokļu politikas un mājokļu jomā, var palīdzēt efektīvāk apkarot dziļi iesakņojušos nabadzības un sociālās atstumtības cēloņus;
- N. tā kā atsevišķas sieviešu grupas, piemēram, vientuļās mātes, sievietes, kas vecākas par 65 gadiem, sievietes ar invaliditāti, sievietes ar zemu izglītības līmeni un migrantu izcelsmes sievietes, saskaras ar lielāku nabadzības un sociālās atstumtības risku;
- O. tā kā vecāka gadagājuma ES27 iedzīvotāju vidū sieviešu ir vairāk nekā vīriešu; tā kā 2019. gadā ļoti vecu sieviešu (vecumā no 85 gadiem vai vairāk) īpatsvars vairāk nekā divas reizes pārsniedza ļoti vecu vīriešu īpatsvaru; tā kā novecošanas tendences būtiski ietekmēs valdības, uzņēmumus un pilsonisko sabiedrību, īpaši ietekmējot veselības un sociālās aprūpes sistēmas;
- P. tā kā dati liecina, ka ES vidēji 29,5 % sieviešu ar invaliditāti ir pakļautas nabadzības un sociālās atstumtības riskam salīdzinājumā ar 27,5 % vīriešu ar invaliditāti;
- Q. tā kā sievietes no neaizsargātākajām grupām, piemēram, jaunietes, sievietes ar invaliditāti, migrantu izcelsmes sievietes, romu tautības sievietes, reliģisko vai etnisko minoritāšu sievietes, kā arī LGBTIQ sievietes, sastopas ar papildu un krustenisko diskrimināciju, piekļūstot izglītībai, veselības aprūpei, nodarbinātībai un sociālajiem pakalpojumiem, un tāpēc ir pakļautas lielākam nabadzības riskam;
- R. tā kā romi saskaras ar diskrimināciju, lai piekļūtu tādām nodarbinātības iniciatīvām kā Garantija jauniešiem; tā kā valsts nodarbinātības dienesti bieži vien nespēj uzrunāt romus vai piemēro netiešas diskriminācijas praksi;
- S. tā kā attiecībā uz datiem par nabadzību māsaimniecības statistiskā vienība definē nabadzību māsaimniecībās un neņem vērā dzimumu nevienlīdzību resursu iekšējā sadalījumā, apgrūtinot iespēju iegūt uzticamus pēc dzimuma sadalītus datus;
- T. tā kā sieviešu nabadzība palielina bezpajumtniecības, pienācīga mājokļa trūkuma un enerģētiskās nabadzības risku; tā kā ir nepieciešami politikas pasākumi, kas ir īpaši pielāgoti vientuļajiem vecākiem;

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

- U. tā kā dzimumu līdztiesība darba tirgū ir svarīgs instruments sieviešu nabadzības izskaušanai, kas nāk par labu ne tikai sievietēm, bet arī ekonomikai kopumā, pozitīvi ietekmējot IKP, nodarbinātības līmeni un ražīgumu; tā kā, uzlabojot dzimumu līdztiesību, ES IKP uz vienu iedzīvotāju līdz 2050. gadam palielinātos par 6,1–9,6 % un tiktu radīti papildu 10,5 miljoni darbvietu, kas nāktu par labu gan sievietēm, gan vīriešiem;
- V. tā kā, lai gan darbs nozarēs, kurās ir liels sieviešu īpatsvars, ir būtisks un tam ir augsta sociālekonomiskā vērtība, tas ir nepietiekami novērtēts un tiek sliktāk atalgots nekā darbs nozarēs, kurās dominē vīrieši; tā kā ir steidzami jāpārskata algu atbilstība nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, ņemot vērā to sociālo un ekonomisko vērtību, un ar ES noteikumiem jāveicina progress minimālās darba algas, minimālā ienākuma un darba samaksas pārredzamības ziņā;
- W. tā kā tiesības uz darbu ir būtisks priekšnoteikums, lai sievietes varētu baudīt ekonomisko neatkarību, profesionālo izaugsmi un reālu līdztiesību;
- X. tā kā vidējā dzimumu nodarbinātības atšķirība ir 11,5 % un sieviešu īpatsvars zemu atalgotās un nestabilās nodarbinātības nozarēs ir nesamērīgi liels; tā kā sievietes ir vairāk pārstāvētas elastīga darba laika veidos, nestandarta un elastīgos darba līgumos (nepilna laika darbs, pagaidu darbs u. c.); tā kā sievietes saskaras ar grūtniecības un maternitātes diskrimināciju; tā kā 2019. gadā ES līmenī vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība bija 14,1 %, lai gan starp dalībvalstīm bija ievērojamas atšķirības;⁽²⁰⁾ tā kā kopš 2010. gada no dzimuma atkarīga darba samaksas atšķirība ir palielinājusies 17 dalībvalstīs, savukārt vīriešu un sieviešu ienākumu atšķirība ir palielinājusies 19 dalībvalstīs, izraisot vispārēju darba samaksas un ienākumu nevienlīdzības starp dzimumiem pieaugumu⁽²¹⁾; tā kā aptuveni 10 % ES strādājošo iedzīvotāju ir pakļauti nabadzības riskam un tā kā galvenokārt sievietēm tiek maksāta minimālā alga vai alga, kas ir mazāka par iztikas minimumu, kas cita starpā skaidrojams ar to, ka sievietes ir vairāk iesaistītas ēnu ekonomikā; tā kā cīņa pret nedeklarētu darbu un atbilstoša un taisnīga minimālās algas līmeņa noteikšana, kas nodrošina pienācīgu dzīves līmeni, var palīdzēt mazināt algu nevienlīdzību, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības un sieviešu nabadzību;
- Y. tā kā Eiropas Sociālajā hartā ir atzītas visu darba ņēmēju, tātad arī darba ņēmēju sieviešu, tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas ir pietiekams viņu un viņu ģimeņu pienācīga dzīves līmeņa nodrošināšanai, kā arī tiesības uz vienādu darba samaksu par līdzvērtīgu darbu; tā kā tā turklāt paredz tiesības uz aizsardzību pret nabadzību un sociālo atstumtību un veicina pastāvošās vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības mazināšanu;
- Z. tā kā transpersonu īpatsvars algotā darbā ir tikai 51 % salīdzinājumā ar 69,3 % no visiem iedzīvotājiem; tā kā bezdarbs ir īpaša problēma transsievietēm, kurām ir gandrīz trīs reizes lielāka iespēja kļūt par bezdarbniecēm nekā vidēji iedzīvotājiem kopumā⁽²²⁾;
- AA. tā kā tikai 20,7 % sieviešu ar invaliditāti un 28,6 % vīriešu ar invaliditāti ir nodarbināti pilnu laiku; tā kā dažās dalībvalstīs personas ar invaliditāti, uzsākot nodarbinātību, bieži zaudē savas ar invaliditāti saistītās tiesības, un tas palielina viņu risku nonākt nodarbinātu personu nabadzībā;
- AB. tā kā sieviešu un vīriešu pensiju atšķirība 2019. gadā bija vidēji 29,4 %⁽²³⁾, un tam pamatā ir pastāvīgas mūža garuma nevienlīdzības izraisītā nelīdzsvarotība; tā kā šī sieviešu un vīriešu pensiju atšķirība nozīmē to, ka sievietēm, kļūstot vecākām, ir lielāka iespēja nonākt zem nabadzības sliekšņa, ņemot vērā arī to, ka sieviešu paredzamais mūža ilgums ir garāks nekā vīriešu, kas padziļina nabadzības un sociālās atstumtības sekas; tā kā lielāka darba ņēmēju integrācija visa cilvēka mūža garumā palīdzēs novērst sieviešu un vīriešu pensiju atšķirības;

⁽²⁰⁾ Eurostat tīmekļa vietne "Gender pay gap statistics" (statistika par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām), skatīta 2022. gada 30. maijā. Pieejama šeit: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

⁽²¹⁾ "Gender pay gap statistics" (Statistika par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirībām).

⁽²²⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7341d588-ddd8-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en>

⁽²³⁾ Eurostat 2021. gada 3. februāra raksts "Closing the gender pension gap?" (Sieviešu un vīriešu pensiju atšķirību novēršana?)

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

- AC. tā kā tehnoloģiskā un digitālā revolūcija, kuras liecinieki esam, palielina digitālo progresu un jaunas darījumdarbības iespējas un tā kā šī tehnoloģiskā un digitālā revolūcija maina ekonomikas modeļus, sociālās sistēmas un darba tirgu; tā kā ikvienam mūsu sabiedrības loceklim, īpaši sievietēm, ir jābūt iespējai piedalīties šajā labklājībā;
- AD. tā kā ir jāturpina veicināt politika, kas vērsta uz sieviešu līdzdalības palielināšanu zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (STEM) un mākslīgā intelekta jomās, kā arī daudzlīmeņu pieejas pieņemšana, lai novērstu dzimumu nevienlīdzību visos izglītības un nodarbinātības līmeņos digitālajā nozarē;
- AE. tā kā meitenes mācībās ir sekmīgākas par zēniem, taču ģimenes un cita veida spiediena dēļ bieži saskaras ar lielākām grūtībām savus panākumus izglītībā īstenot karjeras sasniegumos;
- AF. tā kā nabadzība īpaši skar sievietes lauku apvidos; tā kā daudzas sievietes lauku apvidos nemaz nav reģistrētas darba tirgū vai ar bezdarbnieces statusu; tā kā sieviešu lauku apvidos bezdarba līmenis ir ārkārtīgi augsts, bet nodarbinātajām sievietēm lauku apvidos ir ļoti zemi ienākumi; tā kā sievietēm lauku apvidos ir ierobežota piekļuve izglītībai;
- AG. tā kā kopēja ES pieeja aprūpes nozarei, papildinot dalībvalstu politiku, radītu ievērojamu pievienoto vērtību; tā kā sievietes biežāk nekā vīrieši uzņemas neapmaksātu aprūpes darbu un tādēļ bērnu vai apgādājamo aprūpe ir viens no biežākajiem iemesliem, kāpēc sievietes saīsina darba laiku vai izstājas no darba tirgus; tā kā sievietes biežāk pārtrauc savu karjeru vai uzņemas īslaicīgu, nepilnas slodzes, nestabilu vai pat neoficiālu darbu, ko var pielāgot aprūpes grafikam, kas ietekmē viņu ienākumus un iemaksas pensiju fondos un tādējādi ietekmē viņu ekonomisko neatkarību vecumdienās; tā kā vispārēja piekļuve augstas kvalitātes veselības aprūpei un sociālajiem pakalpojumiem un pakalpojumiem par pieņemamām cenām, piemēram, agrīnai bērnu aprūpei un izglītībai vai citu apgādājamo aprūpei, ir ne tikai būtiski svarīga, lai izvairītos no pieaugošas nabadzības, jo īpaši sievietēm, bet arī būtiski svarīga, lai ekonomika kalpotu sabiedrības interesēm; tā kā ieguldījumiem šajos pakalpojumos tādējādi ir pozitīva ietekme uz sieviešu ekonomisko neatkarību un spēju piedalīties darba tirgū; tā kā sociālās aizsardzības pasākumi ir ārkārtīgi svarīgi, lai novērstu sieviešu nabadzību ne tikai ekonomiski, bet arī tās daudzdimensionalitātes ziņā;
- AH. tā kā nabadzība saasina ar dzimumu saistītas vardarbības ietekmi uz sievietēm, jo pieaugošo ekonomisko grūtību dēļ vardarbīgās attiecībās esošām sievietēm ir apgrūtinātas iespējas pamest savu partneri; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība ir strukturāla problēma, kas ir sastopama visās sociālekonomiskajās grupās un nav atkarīga no izcelsmes vai pārliecības; tā kā nabadzība pakļauj sievietes lielākam cilvēku tirdzniecības un seksuālās izmantošanas riskam, jo tā padara sievietes un viņu ģimenes ekonomiski atkarīgas no varmākām; tā kā ar dzimumu saistīta vardarbība arī veicina nabadzību un sociālo atstumtību, jo vardarbība ietekmē veselību un var izraisīt darba zaudēšanu un bezpajumtniecību;
- AI. tā kā uzmākšanās darbavietā, arī seksuāla un psiholoģiska uzmākšanās, kuras upuri parasti ir sievietes, atstumj sievietes, arī palielina darba kavējumu skaitu, samazina darba ražīgumu un līdz ar to nozīmē ienākumu zudumu, kā arī veicina viņu izstumšanu no darba tirgus, kas negatīvi ietekmē personas karjeru un ekonomisko neatkarību; tā kā ziņošana par uzmākšanos darbavietā var novest pie upura atļaišanas vai izolācijas;
- AJ. tā kā tiek lēsts, ka patlaban katra desmitā meitene nevar atļauties iegādāties higiēnas preces; tā kā 2019. gada 15. janvāra rezolūcijā par dzimumu līdztiesību un nodokļu politiku Eiropas Savienībā Parlaments aicināja visas dalībvalstis atcelt tā dēvēto personiskās aprūpes un tamponu nodokli, izmantojot PVN direktīvā paredzēto elastīgumu un piemērojot šim būtiskajām pamatprečēm atbrīvojumu no nodokļa vai 0 % PVN likmi,
- AK. tā kā Krievijas karš pret Ukrainu vēl vairāk palielina nabadzību, jo īpaši sieviešu nabadzību, jo tā dēļ Ukrainas sievietēm un bērniem nākas bēgt uz kaimiņvalstīm un visi Eiropas iedzīvotāji saskaras ar augošām pamatpakalpojumu un preču cenām, kas jo īpaši ietekmē iedzīvotājus ar mazākiem iztikas līdzekļiem;

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

1. norāda, ka saskaņā ar Eurostat datiem pašlaik dalībvalstīs 64,6 miljoni sieviešu un 57,6 miljoni vīriešu dzīvo nabadzībā, kas liecina, ka nabadzības ietekme uz sievietēm un vīriešiem ir atšķirīga; aicina Komisiju izstrādāt vērienīgu Eiropas stratēģiju nabadzības apkarošanai 2030. gadam ar konkrētiem mērķrādītājiem nabadzības samazināšanai un ar uzsvāru uz sieviešu nabadzības izskaušanu un no paaudzes paaudzē nodotas nabadzības riska novēršanu;
2. uzsver, ka sieviešu nabadzība ir jāanalizē arī, izmantojot starpnozaru pieeju, kas ietver dzimumu līdztiesības analīzi, kurā tiek ņemti vērā krusteniskie diskriminācijas veidi tādu pazīmju dēļ kā sociālekonomiskā izcelsme, migrantu un etniskā izcelsme, vecums, seksuālā orientācija, dzimuma identitāte un dzimuma izpausme; prasa sociālo rezultātu pārskatā iekļaut EIGE dzimumu līdztiesības indeksu; aicina EIGE sniegt intersekcionāli un pēc dzimuma sadalītus datus un aicina dalībvalstis izmantot šos datus, lai labāk risinātu katras valsts problēmas un izstrādātu valsts atveseļošanas plānus, kā arī uzlabotu sinerģiju starp dažādiem pasākumu kopumiem, fondiem un politikas virzieniem;
3. uzsver, cik svarīgi ir īstenot politiku, kurā ņemtas vērā demogrāfiskās problēmas un veicinātas vienlīdzīgas iespējas visiem, jo īpaši tiem, kurus krīze skārusi visvairāk, piemēram, neaizsargātajām grupām, ģimenēm visā to daudzveidībā, jaunajai paaudzei un vecāka gadagājuma cilvēkiem, kā arī nodrošināt, lai visas darījumdarbības iespējas, ko piedāvā pašreizējā tehnoloģiju un digitālā revolūcija, būtu vērstas uz sievietēm;
4. aicina dalībvalstis veikt līdzīgu un regulāru darbu, vācot un analizējot sadalītus datus, kad tās izstrādā vai novērtē savu politiku un praksi, lai apkopotu informāciju un rādītājus par sieviešu stāvokli īpašos nedrošos apstākļos, piemēram, sievietes, kuras cieš no enerģijas trūkuma, digitālās plaisas, arodslimībām, nepietiekama uztura un nepilnvērtīga uztura;
5. mudina Komisiju un dalībvalstis efektīvi novērst nevienlīdzību, ar ko saskaras sievietes, novēršot tās galvenos komponentus un līdz ar to šķēršļus darba tirgū, kā arī piekļuvi kvalitatīviem pakalpojumiem par pieņemamu cenu, piemēram, bērnu aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pakalpojumiem, un veicināt pašnodarbināto, neaktīvo personu, bezdarbnieku (īstermiņa vai ilgtermiņa) vai "nestandarta" nodarbinātībā esošo personu piekļuvi valsts pensiju sistēmām;
6. norāda, ka nabadzības līmenis joprojām tiek mērīts, izmantojot uzkrātos mājāsaimniecību ienākumus, šajā pieejā pieņemot, ka visi mājāsaimniecības locekļi pelna vienādi un līdzekļu sadalījums ir vienāds; aicina ieviest personalizētas tiesības un aprēķinus, pamatojoties uz individuāliem ienākumiem, lai cīnītos pret sieviešu nabadzības patieso apmēru;
7. aicina nabadzības, tai skaitā laika trūkuma, mērīšanā ievērot daudzdimensionālātes principu; aicina Eurostat saskaņot ar dalībvalstīm Eiropas laika izlietojuma apsekojuma izstrādi, kurā ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts, un to, cik regulāri tas būtu jāveic.
8. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par "Eiropas aprūpes stratēģiju", taču aicina to neaprobežoties ar pasākumiem aprūpes nozarē un nodrošināt pāreju uz aprūpes ekonomiku, kurā tiek izmantota holistiska, dzimumu līdztiesības un mūžizglītības pieeja aprūpei, tai skaitā pasākumi, kas veicina ekoloģisko ilgtspēju, taisnīgus darba apstākļus un pienācīgu atalgojumu, lai saglabātu darba pievilcību aprūpes nozarē, izbeigtu diskrimināciju, apkarotu nabadzību, vardarbību un ļaunprātīgu izmantošanu, noteiktu minimālos standartus un pienācīgas kvalitātes pamatnostādnes aprūpei visa cilvēka mūža garumā un nodrošinātu atbalstu formālajiem un neformālajiem aprūpētājiem, neapmaksātajiem aprūpētājiem un personām, kuras viņi aprūpē; aicina dalībvalstis radīt stimulus darba devējiem, lai veicinātu labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru;
9. norāda, ka pandēmijas laikā visas dalībvalstis ir palielinājušas aprūpes pakalpojumu apjomu un ieviešas īpašus noteikumus mājāsaimniecībām, kurās ir tikai viens no vecākiem; mudina dalībvalstis pagarināt šo noteikumu piemērošanu atveseļošanās periodā;
10. ir pārliecināts, ka principu "darbs ir labākais līdzeklis pret nabadzību" pašlaik vairs nepiemēro, ņemot vērā nozares ar zemām algām, nestandarta un nedrošus darba apstākļus un sociālā nodrošinājuma sistēmu izjaukšanu, un ka ir nepieciešami efektīvi koplīgumi un minimālās algas sistēmas, lai izveidotu sabiedrību bez nabadzības;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis garantēt pietiekamu finansiālo aizsardzību ne tikai cilvēkiem, kuri strādā visu mūžu, bet arī tiem, kuri bez atlīdzības aprūpē apgādājamos un sniedz mājāsaimniecības un izglītības aprūpes pakalpojumus, kā arī tiem, kuri ir nestabilā nodarbinātībā, un tiem, kuri ilgstoši ir bez darba;

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

12. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt politiku ar mērķi izskaust nestabilu nodarbinātību un piespiedu nepilna laika darbu nolūkā uzlabot sieviešu stāvokli darba tirgū;

13. uzsver sociālajā, aprūpes un mazumtirdzniecības nozarē strādājošo sieviešu būtisko lomu, jo viņas nodrošina mūsu sabiedrības darbību, kā to parādījusi Covid-19 krīze; aicina atkārtoti izvērtēt un novērtēt darbu, kurā parasti pārsvarā strādā sievietes, kā arī izstrādāt starpnozaru dzimumneitrālus darba novērtēšanas instrumentus un tos piemērot, lai labāk novērtētu un taisnīgāk atalgotu lielākoties sieviešu veiktu darbu un nodrošinātu vienādu darba samaksu par vienādu un vienādi vērtīgu darbu, vienlaikus stiprinot sieviešu darījumdarbību mazos un vidējos uzņēmumos;

14. norāda, ka vairums mazumtirdzniecības darbinieku un apkopēju ir sievietes, kurām bieži vien tiek maksāta tikai minimālā alga, un ka Covid-19 pandēmija ir radījusi vēl lielāku nabadzības risku; uzsver, ka steidzami jāuzlabo atalgojums un jācīnās pret nestabilu nodarbinātību; mudina dalībvalstis paaugstināt veselības jomas darbinieku statusu sabiedrībā, nodrošinot pienācīgas algas un darba apstākļus, un jo īpaši — noslēdzot pienācīgus darba līgumus;

15. uzsver — lai risinātu sieviešu nabadzības daudzdimensionalitāti, ir jānovērš segregācija attiecībā uz neapmaksātu māsaiņniecības darbu un aprūpes pienākumiem, ko galvenokārt veic sievietes, un jāstiprina cīņa pret stereotipiem, lai pastiprinātu aprūpes dienestu darba un privātās dzīves līdzsvarošanas pasākumus un ģimenei draudzīgus darba nosacījumus, piemēram, pielāgojamu darba laiku un iespēju strādāt attālināti, veicinot “vienlīdzīga pelnītāja un vienlīdzīga aprūpētāja” modeli (laika izmantošanas politika)⁽²⁴⁾, lai sievietes un vīrieši varētu labāk apvienot profesionālo dzīvi ar privāto dzīvi; mudina dalībvalstis pilnībā transponēt un īstenot Darba un privātās dzīves līdzsvara direktīvu, lai nodrošinātu taisnīgu darba un ģimenes dzīves sadalījumu, un aicina dalībvalstis pārsniegt direktīvā noteiktos minimālos standartus; uzsver, ka nodarbinātu personu nabadzība ir jānovērš, risinot tās pamatcēloņus, piemēram, veicinot izglītību un apmācību, nosakot minimālo algu un nodrošinot sociālo aizsardzību; aicina Komisiju mudināt dalībvalstis ieguldīt līdzekļus kvalitatīvā izglītībā un apmācībā un atbalstīt tās, dalīties ar labu praksi un īpašu uzmanību veltīt mūžizglītībai;

16. uzsver, ka sievietes nesamērīgā apmērā un bieži vien pret savu gribu strādā nestabilā darbā, tostarp ļoti bieži strādājot nepilna laika un zemu atalgotu darbu ar terminētiem un nulles stundu līgumiem; mudina dalībvalstis apsvērt iespēju īstenot Starptautiskās Darba organizācijas ieteikumus, kuru mērķis ir mazināt nestabila darba apmēru, piemēram, ierobežot nosacījumus, ar kādiem var izmantot nestabilus darba līgumus, un ierobežot laiku, cik ilgi darba ņēmēju var nodarbināt uz šādu līgumu pamata;

17. aicina dalībvalstis īstenot aktīvu un efektīvu politiku, lai novērstu un apkarotu uzņēmējus darbavietā, tai skaitā seksuālo un psiholoģisko uzņēmējus; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt pienācīgus un atbilstošus finansēšanas mehānismus programmām un pasākumiem, kuru mērķis ir apkarot uzņēmējus darbavietā, tai skaitā mehānismus, lai atbalstītu sievietes, kas ziņo par uzņēmējus gadījumiem; aicina dalībvalstis un ES ratificēt Starptautiskās Darba organizācijas Konvenciju Nr. 190 par vardarbības un aizskarošas izturēšanās izskaušanu darba vietā;

18. uzsver, ka ir svarīgi palielināt izpratni par sieviešu izvēles sekām darba tirgū un viņu ekonomiskās neatkarības nozīmi, lai pasargātu viņas no nabadzības un sociālās atstumtības;

19. pauž bažas par to, ka sievietes, kurām ir bērni, saskaras ar diskrimināciju darbā tāpēc, ka viņas ir mātes, nevis tāpēc, ka strādātu sliktāk nekā kolēģi; mudina dalībvalstis aktīvi veicināt mātes kā darba ņēmējas pozitīvo tēlu;

20. uzsver, ka cīņā pret sieviešu nabadzību izšķiroša nozīme ir kvalitatīviem sabiedriskajiem pakalpojumiem, jo īpaši agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumiem vai citu apgādājamo, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēku, aprūpes pakalpojumiem; aicina dalībvalstis izveidot atbilstošus mehānismus, lai atzītu šo dzīves sasniegumu;

⁽²⁴⁾ EIGE dzimumu statistikas datubāze, skatīta 2022. gada 30. maijā. Pieejama šeit: https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/browse/ta/ta_timeuse

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

21. uzsver, ka klimata pārmaiņas lielā mērā ietekmē arī sieviešu nabadzību, jo sievietes ir vairāk atkarīgas no dabas resursiem, un, tā kā lielākā daļa ES nabadzīgo iedzīvotāju ir sievietes, viņām ir mazāk resursu, lai pasargātu sevi no klimata pārmaiņu negatīvajām sekām; pauž nožēlu, ka ES klimata politikā nav konsekventi ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts; aicina Komisiju integrēt dzimumu līdztiesību ES klimata pārmaiņu politikā un tiesību aktos; uzskata, ka pakete "Gatavi mērķrādītājam 55 %" un sociālais klimata fonds būtu jāizstrādā un jāīsteno ar skaidru dzimuma dimensiju un tiem būtu vienlīdz jāsniedz labums kā sievietēm, tā vīriešiem;

22. prasa ES un tās dalībvalstīm aizsargāt sievietes, ko skar enerģētiskā nabadzība, savlaicīgi un saskaņoti reaģējot uz enerģētikas krīzes ilgtermiņa ietekmi; uzsver, ka ir jānodrošina mājāsaimniecību ar zemiem ienākumiem un jo īpaši vecāka gadagājuma sieviešu un vientuļo māšu piekļuve cenas ziņā pieejamiem pakalpojumiem;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis integrēt dzimumu līdztiesības principu visās politikas jomās, programmās un pasākumos un izstrādāt labāku darba un privātās dzīves līdzsvara politiku un piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū, piemēram, labāku grūtniecības un dzemdību atvaļinājumu, ievērojami ilgāku paternitātes atvaļinājumu, apmaksātu un nepārejamu bērna kopšanas atvaļinājumu, elastīgu darba laiku, bērnu aprūpes iespējas uz vietas, aprūpes pakalpojumus un attālināta darba politiku; uzsver dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanas un ekonomikas politikas reakcijas uz Covid-19 pandēmiju pielāgošanas sieviešu īpašajām vajadzībām un viņu ekonomiskās darbības struktūrai svarīgumu;

24. aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu visos ar transportu saistītajos tiesību aktos, politikā, programmās un darbībās, kā arī iekļaut dzimumu līdztiesības aspektu mobilitātes, pieejamu mājokļu un pilsētvides plānošanā;

25. uzsver, ka sieviešu bezpajumtniecību ES nevajadzētu novērtēt par zemu un nepareizi uzskatīt par maznozīmīgu sociālo problēmu; norāda, ka trūkst visaptverošu sadalītu datu par sieviešu bezpajumtniecības būtību un apmēru, un tāpēc šī problēma ir mazāk pamanāma; mudina ES un tās dalībvalstis integrēt dzimumu līdztiesības aspektu politikā un praksē, lai risinātu tādas problēmas kā bezpajumtniecība, kā arī pieejamu un atbilstošu mājokļu un enerģijas trūkums, un izstrādāt īpašas stratēģijas, kuru mērķis ir līdz 2030. gadam izskaust šīs problēmas, vienlaikus nodrošinot, ka dienesti darbojas atbilstīgi un efektīvi, nodrošinot bezpajumtnieču vajadzības; uzsver, cik svarīgi ir atzīt, ka ar dzimumu saistīta vardarbība ir viens no galvenajiem iemesliem, kas pastiprina sieviešu bezpajumtniecības risku, un uzsver, ka ir jāņem vērā, kā sieviešu vajadzības mijiedarbojas ar plašākiem sociālekonomiskiem un strukturāliem šķēršļiem; aicina visus dalībniekus integrēt dzimumu līdztiesības aspektu Eiropas platformā cīņai pret bezpajumtniecību; pauž pārliecību, ka principam "Mājoklis vispirms" var būt svarīga nozīme cīņā pret bezpajumtniecību, un aicina šos projektus ieviest visās dalībvalstīs;

26. norāda, ka Covid-19 pandēmijas izraisītā sociālās un ekonomiskās situācijas pasliktināšanās ir palielinājusi visu veidu ļaunprātīgu izmantošanu un vardarbību pret sievietēm, kā arī prostitūciju, pārkāpjot viņu cilvēktiesības; uzsver, ka ir jāpalielina publiskie un finansiālie līdzekļi un cilvēkresursi, lai atbalstītu nabadzībai pakļautās grupas un risinātu situācijas, kas apdraud bērnus un jauniešus, vecus cilvēkus, cilvēkus ar invaliditāti un bezpajumtniekus;

27. norāda, ka sieviešu ekonomiskajai neatkarībai ir izšķiroša nozīme, lai viņas varētu rast izeju vardarbības situācijās; tādēļ aicina nodrošināt atbalsta un aizsardzības pasākumus, lai atbalstītu šajās situācijās nonākušās sievietes, pieņemot visaptverošu direktīvu par visu veidu ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanu un apkarošanu, iekļaut ES noziegumu sarakstā ar dzimumu saistītu vardarbību, ES ratificēt Stambulas konvenciju un to ratificēt Bulgārijā, Čehijā, Ungārijā, Latvijā, Lietuvā, Slovēnijā un Ungārijā; uzsver, ka dzīve bez vardarbības ir būtiska, lai sievietes varētu piedalīties darba tirgū, pilnībā izmantot savu potenciālu un būt finansiāli neatkarīgas; nosoda apzinātu dezinformāciju par instrumentiem un iniciatīvām ar dzimumu saistītas vardarbības apkarošanai ES; pauž bažas, ka šī dezinformācija nostiprinās Eiropā un tādējādi vēl vairāk apgrūtina sieviešu aizsardzību pret vardarbību;

28. aicina dalībvalstis apkarot kaitīgu praksi, piemēram, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu, agrīnas un piespiedu laulības un tā dēvēto ar "goda aizstāvēšanu" saistītu vardarbību, kas īpaši ievaino un ierobežo jaunas sievietes un meitenes;

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

29. uzskata, ka prostitūcija ir smagas vardarbības un ekspluatācijas veids, kas galvenokārt skar sievietes un bērnus; aicina dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, lai apkarotu prostitūcijas ekonomiskos, sociālos un kultūras cēloņus, lai sievietes, kas atrodas nabadzībā un sociālā atstumtībā, nekļūtu par šādas ekspluatācijas upuriem; aicina dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, lai palīdzētu prostitūtām sociāli un profesionāli reintegrēties;

30. aicina Komisiju ierosināt proaktīvus pasākumus, izmantojot Eiropas sociālos fondus un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai, lai sekmētu sieviešu nodarbinātību, veicinātu piekļuvi sociālajiem pakalpojumiem un sociāli ekonomisko attīstību lauku apvidos; mudina dalībvalstis sadarbībā ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām mazināt nabadzības risku lauku apvidos dzīvojošām sievietēm, dodot viņām vairāk iespēju un uzlabojot viņu dzīves kvalitāti, nodrošinot kvalitatīvas izglītības programmas un kvalitatīvus nodarbinātības nosacījumus, tai skaitā tāldarbu un pienācīgus ienākumus; aicina īstenot pozitīvu rīcību, lai mudinātu jo īpaši lauksaimnieces palikt lauku apvidos, tai skaitā atbalstīt kopienu centrus, kas var sniegt tehniskas konsultācijas un palīdzību, lai saglabātu lauku saimniecības un palīdzētu tām izdzīvot, kā arī mudināt jauniešus ieguldīt līdzekļus lauksaimniecībā un lopkopībā, lai nodrošinātu tās ilgtermiņa izdzīvošanu;

31. uzsver visu Eiropas fondu un programmu izšķirošo nozīmi sociālajā jomā, jo īpaši Eiropas Sociālā fonda Plus, Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem, Taisnīgas pārkārtošanās fonda, Atveseļošanas un noturības mehānisma un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda nozīmi; uzsver, ka, izmantojot ESF+, dalībvalstīm un Komisijai būtu jācenšas mazināt krīzes sociālekonomiskās sekas, jo īpaši attiecībā uz sievietēm, palielināt sieviešu līdzdalību nodarbinātībā, kā arī darba un privātās dzīves saskaņošanu, apkarot nabadzības feminizāciju un dzimumu diskrimināciju darba tirgū un izglītībā un apmācībā, kā arī atbalstīt visneaizsargātākos iedzīvotājus un apkarot bērnu nabadzību; aicina dalībvalstis pilnībā izmantot līdzekļus, ņemot vērā dzimumu līdztiesības aspektu;

32. uzsver, ka visās dalībvalstīs jāpaātrina valstu centieni nodrošināt romu integrāciju; aicina Komisiju veicināt integrāciju un tādējādi nodrošināt romu meiteņu un sieviešu līdzdalību visos līmeņos, tai skaitā vietējā, reģionālajā un ES līmenī; norāda, ka īstenojot šos centienus, jāņem vērā vīriešu un sieviešu līdztiesība un jākoncentrējas uz dalībvalstu labas prakses paaugstināšanu Savienības līmenī;

33. aicina Komisiju un dalībvalstis papildināt ES finansiālo atbalstu ar studiju programmām un projektiem, kas talantīgām romu meitenēm un sievietēm sniegtu iespēju turpināt izglītību, lai izklūtu no paaudzes paaudzē nodotas nabadzības jūga, veicinātu viņu sociālo integrāciju un pilnveidotu zināšanas, lai uzlabotu romu kopienas stāvokli; aicina dalībvalstis norādīt, cik liels atbalsts tām būtu vajadzīgs, lai īstenotu ieteiktos pasākumus romu iedzīvotāju integrācijai;

34. uzsver, ka sieviešu nabadzības pieaugumam ir liela ietekme uz sabiedrību kopumā; pauž bažas par to, kā tas ietekmēs bērnu nabadzību; šajā saistībā atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemts Padomes 2021. gada 14. jūnija Ieteikums (ES) 2021/1004, ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem;

35. uzsver sieviešu lielo ieguldījumu nodarbinātības, kultūras, izglītības, zinātnes un pētniecības jomā; atzīst, ka, pandēmijas laikā pārtraucot saimniecisko un kultūras darbību, ir ievērojami pasliktinājušies to sieviešu dzīves apstākļi, kuras strādā kultūras un mākslas jomā, kā arī mikrouzņēmumos un mazajos lauksaimniecības un lauku uzņēmumos;

36. aicina pārejai uz digitālo tehnoloģiju izmantot dzimumu līdztiesības pieeju; mudina Komisiju izmantot esošās programmas un finansējumu un vajadzības gadījumā piešķirt papildu finansējumu cīņai pret sieviešu digitālo nabadzību, lai nodrošinātu sievietēm nepieciešamās prasmes drošai darbībai digitālajā vidē un uzlabotu viņu digitālo prātību;

37. aicina Komisiju un dalībvalstis izpētīt šķēršļus, kas kavē sieviešu uzņēmējdarbību, un jo īpaši veikt visaptverošu analīzi par sieviešu piekļuvi finansējumam, palīdzot izskaust sieviešu nabadzību Eiropas Savienībā, dodot sievietēm iespēju kļūt par uzņēmējām un mazo un vidējo uzņēmumu dibinātājām, tādējādi veicinot divējādo pārkārtošanos; norāda, ka

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

sieviešu uzņēmējdarbība rada darbvietas, stiprina vienoto tirgu un samazina bezdarbu; norāda, ka birokrātiskā sloga samazināšana uzņēmējiem novērš šķēršļus, lai nodrošinātu, ka vairāk sieviešu var uzsākt uzņēmējdarbību; uzsver zināšanu par uzņēmējdarbību un skolā gūtās praktiskās pieredzes nozīmi; aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt sieviešu līdzdalību, izmantojot izglītību, profesionālo apmācību un mūžizglītību; jo īpaši aicina vairāk popularizēt *STEM* priekšmetus, digitālo izglītību, mākslīgā intelekta un finanšpratību, lai apkarotu pastāvošos stereotipus un nodrošinātu, ka vairāk sieviešu ienāk šajās nozarēs un dod ieguldījumu to attīstībā;

38. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visa jaunā fiskālā politika, kurai ir skaidra dzimumu dimensija, tai skaitā nodokļu politika, risina un novērš sociālekonomisko un dzimumu nevienlīdzību visās dimensijās⁽²⁵⁾; aicina dalībvalstis izvairīties no dzimumu diskriminācijas nodokļu politikā un atcelt PVN piemērošanu sieviešu higiēnas precēm, kas nesamērīgi apdraud sieviešu ar zemākiem ienākumiem cieņu, un tādējādi nodrošināt, ka visām sievietēm ir pieejamas šīs svarīgās preces;

39. aicina dalībvalstis, reformējot pensiju sistēmas un koriģējot pensionēšanās vecumu, ņemt vērā dzimuma dimensiju un atšķirības starp sieviešu un vīriešu darba modeļiem, tai skaitā visu veidu neapmaksātu nodarbinātību, kā arī to, ka sievietēm, jo īpaši vecāka gadagājuma sievietēm, ir lielāks risks tikt diskriminētām darba tirgū; mudina dalībvalstis veikt īpašus pasākumus, lai novērstu un apkarotu nabadzības risku gados vecākām un pensionētām sievietēm, ko rada sabiedrības novecošanās un gados vecāku sieviešu īpatsvars nelabvēlīgā vai neaizsargātā situācijā; aicina dalībvalstis iekļaut pensiju sistēmās kompensāciju par neapmaksātu aprūpes darbu, piemēram, izmantojot aprūpes kredītus vai citus pasākumus, kas papildinātu aprūpētāja pensiju, neatkarīgi no tā, vai aprūpe tiek sniegta nepilngadīgiem bērniem, veciem cilvēkiem, slimiem cilvēkiem vai invalīdiem, un vienlaikus mudināt vīriešus kļūt par aprūpētājiem;

40. aicina Komisiju atturēties no tādu politikas ieteikumu popularizēšanas, kas varētu izraisīt nestabilu darba attiecību pieaugumu, darba laika deregulāciju, algu samazinājumu, graujoši ietekmētu darba koplīguma slēgšanas sarunas vai novestu pie sabiedrisko pakalpojumu un sociālā nodrošinājuma privatizācijas;

41. atzinīgi vērtē notiekošās sarunas par direktīvas par adekvātu minimālo algu pieņemšanu Eiropas Savienībā; aicina ES iestādes pieņemt ES sistēmu, kas veicinātu minimālās algas noteikšanu vai pielāgošanu katrai valstij, pamatojoties cita starpā uz valsts preču un pakalpojumu grozu faktiskajās cenās, tai skaitā atbilstošu mājokli, veselīgu un pilnvērtīgu pārtiku, apģērbu, ilgtspējīgu transportu un enerģiju, veselību un aprūpi, kā arī resursus, kas ļautu cilvēkiem pilnvērtīgi piedalīties sabiedrības dzīvē, kultūrā un izglītībā, kas nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni, kurš daļēji palīdzētu mazināt nodarbinātu personu, jo īpaši sieviešu, nabadzību; aicina noteikt taisnīgu un adekvātu minimālo algu dalībvalstīs kā nepieciešamu garantiju, lai nodrošinātu taisnīgāku algu sadali un garantētu minimālo algu, kas aizsargā sievietes un vīriešus darba tirgū; uzskata, ka minimālās algas sistēma jāveido un jāsaģlabā ar skaidriem noteikumiem, pārredzamām procedūrām un efektīvu praksi, izmantojot kritērijus un pamatrādītājus, lai novērtētu atbilstību, kā arī ar konsultatīvo struktūru ieguldījumu un sociālo partneru līdzdalību;

42. aicina dalībvalstis mērķtiecīgi īstenot Eiropas Garantiju bērniem un Darba samaksas pārredzamības direktīvu, kā arī gaidāmo direktīvu par minimālo algu un ieteikumu par minimālajiem ienākumiem;

43. pauž nožēlu, ka kopumā ES budžetā vēl nav piemērota dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana, kā norādījusi Eiropas Revīzijas palāta, un aicina šo situāciju steidzami mainīt; uzsver, ka dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana ir jāpiemēro visos politikas cikla līmeņos un tai jābalstās uz ticamiem datiem; uzsver, cik svarīgi ir īstenot uz dzimumu līdztiesību balstītu budžeta plānošanu, tai skaitā visās 2022. gada budžeta programmās, lai panāktu dzimumu līdztiesību un izskaustu sieviešu nabadzību; šajā saistībā aicina Komisiju paātrināt efektīvas, pārredzamas un visaptverošas metodoloģijas

⁽²⁵⁾ Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departamenta 2017. gada aprīļa ziņojums "Gender equality and taxation in the European Union" (Dzimumu līdztiesība un nodokļi Eiropas Savienībā).

Otrdiena, 2022. gada 5. jūlijs

ieviešanu un cieši sadarboties ar Parlamentu attiecīgo dzimumu līdztiesības izdevumu noteikšanā, kā paredzēts 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā ⁽²⁶⁾, lai 2022. gada budžetā varētu uzrādīt taustāmus rezultātus un lai šo metodoloģiju varētu attiecināt uz visām daudzgadu finanšu shēmas programmām;

44. norāda, ka ES fiskālo spēju nodrošināšanas labad, iespējams, ir jāpārskata pašreizējā ekonomikas un sociālā pārvaldība, lai samazinātu nevienlīdzību un sieviešu nabadzību un panāktu dzimumu līdztiesību; aicina saskaņot ekonomikas un sociālo pārvaldību ar dzimumu līdztiesības mērķu sasniegšanu un sieviešu nabadzības izskaušanu;

45. aicina Padomi izveidot īpašu struktūru dzimumu līdztiesības jautājumu risināšanai, lai ieviestu kopīgus un konkrētus pasākumus, reaģējot uz problēmām sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības jomā, un nodrošināt, ka dzimumu līdztiesības jautājumi tiek apspriesti augstākajā politiskajā līmenī;

46. aicina Komisiju un dalībvalstis analizēt nevienlīdzīgo dzimumu ietekmējumu, kāds piemīt inflācijas un enerģijas cenu pieaugumam, ko izraisījis Krievijas karš pret Ukrainu, un to ņemt vērā, īstenojot pasākumus šā ietekmējuma mazināšanai nabadzīgākajiem iedzīvotājiem;

47. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽²⁶⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.